

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลทางการเงินของบริษัทประกันชีวิต จำนวน 24 บริษัท ตั้งแต่ปี พ.ศ.2545-2551 รวม 7 ปี ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. ประเภท และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มประชากรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ คือ บริษัทในกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตตามข้อมูลทะเบียนบริษัทประกันชีวิตที่แสดงไว้ในเว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 25 บริษัท สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลจำนวน 24 บริษัท ซึ่งไม่รวม บริษัท ไทยรีประกันชีวิต จำกัด ที่ดำเนินธุรกิจในการรับประกันภัยต่อ

การแบ่งกลุ่มบริษัทเพื่อทำการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มบริษัทมหาชน จำนวน 5 บริษัท

1. โตเกียวมารีนประกันชีวิต(ประเทศไทย)
เปลี่ยนชื่อจาก บมจ.มิลเลียมไลฟ์ อินชัวร์نس(ประเทศไทย) เมื่อปี พ.ศ.2553
2. ไทยพาณิชย์วินยอร์คไลฟ์ประกันชีวิต
3. ออยุธยา อลิอันซ์ ซี.พี.ประกันชีวิต
4. พรุเด็นเชียล ประกันชีวิต(ประเทศไทย)

เปลี่ยนชื่อจาก บมจ.ไทยเศรษฐกิจประกันชีวิต เมื่อ 14 กันยายน พ.ศ.2550

5. แมนูลีฟ ประกันชีวิต (ประเทศไทย)

เปลี่ยนชื่อจาก บจ.อินเตอร์ไลฟ์ประกันชีวิต เมื่อ 21 มิถุนายน พ.ศ.2548

กลุ่มบริษัทเอกชน จำนวน 19 บริษัท

1. กรุงเทพประกันชีวิต จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน เมื่อ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2550 ในงานวิจัยนี้จึงจัดกลุ่มเป็นบริษัทจำกัด

2. กรุงไทย-แอกซ่า ประกันชีวิต

3. บางกอก สหประกันชีวิต

เปลี่ยนชื่อจาก บจ.ทีพีไอประกันชีวิต เมื่อ 3 ตุลาคม พ.ศ.2548

4. ไทยประกันชีวิต

5. ฟินันซ่าประกันชีวิต

เปลี่ยนชื่อจาก บจ.ไทยประสิทธิประกันชีวิต เมื่อ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2547

6. ไทยคาร์ดิฟ ประกันชีวิต

เปลี่ยนชื่อจาก บจ.ไทยยูเนียนประกันชีวิต เมื่อ 4 ธันวาคม พ.ศ.2545

7. ไทยสมุทรประกันชีวิต

8. ธนชาติประกันชีวิต

เปลี่ยนชื่อจาก บจ.ธนชาติประกันชีวิต เมื่อ 8 มิถุนายน 2548

9. เจเนอราลี่ ประกันชีวิต (ไทยแลนด์)

เปลี่ยนชื่อจาก บจ.พรภัทรประกันชีวิต เมื่อ 18 พฤศจิกายน พ.ศ.2545

10. เมืองไทยประกันชีวิต

11. เอช ไลฟ์ แอสซัวรันส์

12. ประกันชีวิตนครหลวงไทย

เปลี่ยนชื่อจาก บจ.แมกซ์ประกันชีวิต เมื่อ 18 มกราคม พ.ศ.2551

13. สยามซัมซุงประกันชีวิต

14. สยามประกันชีวิต

15. สหประกันชีวิต

16. อเมริกันอินเตอร์แนชชั่นแนล แอสซัวรันส์

17. อาคเนย์ประกันชีวิต

18. แอ็ดวานซ์ ไลฟ์ แอสซัวรันส์

เปลี่ยนชื่อจาก บจ.แอ็ดวานซ์ แอสซัวรันส์ เมื่อ 1 เมษายน พ.ศ.2548

19. โอเค้นจีประกันชีวิต

เปลี่ยนชื่อจาก บจ.โอสภสภประกันชีวิต เมื่อ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2546

ประเภท และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ประกอบด้วย งบกำไรขาดทุน งบดุล จำนวน 7 ปี คือระหว่างพ.ศ.2545-2551 ซึ่งได้จากเว็บไซต์ของสมาคมประกันชีวิต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณซึ่งทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทประกันชีวิตเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม ผู้ทำการวิจัยได้ทำการคัดเลือกอัตราส่วนทางการเงินที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของบริษัทประกันชีวิต จำนวน 10 อัตราส่วน

สำหรับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมของอัตราส่วนทางการเงิน ในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย

- ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมของปีที่ทำการศึกษาได้มาจากผลรวมค่าอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทประกันชีวิตที่นำมาทำการศึกษาในปีนั้นๆ หารด้วยจำนวนบริษัทประกันชีวิตที่ทำการศึกษาในปีดังกล่าว

- ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม 7 ปี ได้มาจากผลรวม 7 ปีของค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมในช่วงการศึกษาคือระหว่างปี 2545-2551 หารด้วยจำนวน 7 ปี

อัตราส่วนทางการเงิน แบ่งเป็น 4 กลุ่มคือ

1. **อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง** ประกอบด้วย

1.1 อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อหนี้สินรวม ซึ่งคำนวณโดย

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่อง} = \frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง}}{\text{หนี้สินรวม}}$$

(สินทรัพย์สภาพคล่อง = พันธบัตรรัฐบาลไทย+พันธบัตรองค์การหรือรัฐวิสาหกิจ+ตั๋วเงินคลัง+ตั๋วสัญญาใช้เงิน องค์การหรือรัฐวิสาหกิจ+ตั๋วสัญญาใช้เงินเอกชน+ตั๋วแลกเงินเอกชน+เงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน)

1.2 อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินสำรองประกันภัย ซึ่งคำนวณโดย

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินสำรองประกันภัย} = \frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง}}{\text{เงินสำรองประกันภัย}} \times 100\%$$

2. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ประกอบด้วย

2.1 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม ซึ่งคำนวณโดย

$$\text{อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100\%$$

2.2 อัตราส่วนสินทรัพย์ลงทุนต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งคำนวณโดย

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์ลงทุนต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{สินทรัพย์ลงทุน}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100\%$$

3. อัตราส่วนแสดงหนี้สิน ประกอบด้วย

3.1 อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งคำนวณโดย

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100\%$$

3.2 อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อเงินกองทุน ซึ่งคำนวณโดย

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อเงินกองทุน} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{เงินกองทุน}} \times 100\%$$

3.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้เอาประกันภัยต่อเงินกองทุน ซึ่งคำนวณโดย

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนหนี้สินตามกรมธรรม์ต่อเงินกองทุน} &= (\text{เงินสำรองประกันภัย} + \text{เงินที่ต้องจ่ายตาม} \\ &\quad \text{กรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่าย} + \text{หนี้สินอื่นตาม} \\ &\quad \text{กรมธรรม์ประกันภัย}) / \text{เงินกองทุน} \times 100\% \end{aligned}$$

4. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร ประกอบด้วย

4.1 อัตราส่วนเงินจ่ายตามกรรมธรรม์ต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ ซึ่งคำนวณโดย

$$\text{อัตราส่วนเงินจ่ายตามกรรมธรรม์ต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ} = \frac{\text{เงินจ่ายตามกรรมธรรม์}}{\text{เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ}} \times 100\%$$

4.2 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ ซึ่งคำนวณโดย

$$\text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} + \text{ค่าจ้างหรือค่าบำเหน็จ}}{\text{เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ}} \times 100\%$$

4.3 อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ ซึ่งคำนวณโดย

$$\text{อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ} = \frac{\text{กำไรก่อนภาษี}}{\text{เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ}} \times 100\%$$

ส่วนที่ 2 การทดสอบทางสถิติ เพื่อเป็นการพิสูจน์ว่ากลุ่มบริษัทมหาชน มีความมั่นคงทางการเงินที่แข็งแกร่ง และผลการดำเนินงานที่ดีกว่ากลุ่มบริษัทเอกชน โดยการทดสอบสมมติฐานได้ทำการแบ่งบริษัทประกันชีวิตเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย

- กลุ่มบริษัทมหาชน จำนวน 5 บริษัท
- กลุ่มบริษัทเอกชน จำนวน 19 บริษัท

1. สมมติฐานที่ใช้ในการทดสอบ

$$H_0 : \mu_1 \leq \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 > \mu_2$$

เมื่อกำหนดให้

μ_1 เป็นค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มบริษัทมหาชน

μ_2 เป็นค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มบริษัทเอกชน

กำหนดระดับนัยสำคัญ 0.05

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบ

การเลือกใช้สถิติที่ใช้ในการทดสอบ ผู้วิจัยได้ทดสอบการแจกแจงของข้อมูล (อัตราส่วนทางการเงิน) ด้วยวิธี Kolmogorov Smirnov One Sample Test โดยใช้โปรแกรม Statistic Package for the Social Science (SPSS) เพื่อเลือกใช้ตัวแบบทดสอบทางสถิติที่เหมาะสมต่อไป ซึ่งมีสมมติฐานดังนี้

H_0 : อัตราส่วนทางการเงินมีการแจกแจงแบบปกติ

H_1 : อัตราส่วนทางการเงินไม่มีการแจกแจงแบบปกติ

กำหนดระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบการแจกแจงของอัตราส่วนทางการเงินด้วยวิธี Kolmogorov Smirnov One Sample Test

ลำดับ	อัตราส่วนทางการเงิน	ค่าความน่าจะเป็น
1	อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อหนี้สินรวม	0.008
2	อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินสำรองประกันภัย	0.006
3	อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม	0.969
4	อัตราส่วนสินทรัพย์ลงทุนต่อสินทรัพย์รวม	0.641
5	อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม	0.276
6	อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อเงินกองทุน	0.328
7	อัตราส่วนหนี้สินตามกรรมธรรม์ต่อเงินกองทุน	0.315
8	อัตราส่วนเงินจ่ายตามกรรมธรรม์ต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	0.925
9	อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	0.079
10	อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	0.214

ผลการทดสอบพบว่า ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่า Asymp. Sig ของอัตราส่วนทางการเงินจำนวน 8 อัตราส่วน มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (ยกเว้น อัตราส่วนอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อหนี้สินรวม และอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินสำรองประกันภัย ซึ่งมีค่า

Asymp. Sig. น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน H_0 และสรุปผลได้ว่า อัตราส่วนทางการเงินนั้นมีการแจกแจงข้อมูลแบบปกติ

ดังนั้น การทดสอบค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกลุ่มบริษัทมหาชน และกลุ่มบริษัทเอกชนจึงใช้การทดสอบสมมติฐานแบบพาราเมตริก (Parametric) และเลือกใช้ T-test เป็นตัวสถิติที่ใช้ในการทดสอบ

กล่าวโดยสรุป การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณประกอบด้วยส่วนแรกเป็นการศึกษาถึงอัตราส่วนทางการเงินจำนวน 10 อัตราส่วนของบริษัทประกันชีวิตรวม 24 บริษัท และส่วนที่ 2 เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่ากลุ่มบริษัทมหาชนมีความมั่นคงทางการเงินที่แข็งแกร่งและผลการดำเนินงานที่ดีกว่ากลุ่มบริษัทเอกชน ซึ่งผลการวิเคราะห์จะได้กล่าวในบทที่ 4 ต่อไป